

Elfizetési árak:

Egész évre 10. — Ft
Félévre 5. — „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1. — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos peti-
soronként 5 kr-ával
számítanak.

Apponyi föltételei.

Debreczen, január 16.

(—é—) Elérkezett tehát végre a várva-várt nap, amely Apponyinak előre jelzett nyilatkozatát meghozta. A nemzeti-párt vezére konkrétan és pedig a részletekbe menő módon formulázta azokat a föltételeket, melyeket a parlamenti béke helyreállítása garanciáinak tart, amennyiben azok teljesítése esetén a maga részéről az ezredéves ünnepekre való tekintettel a parlamenti harcoknak beszüntetésére vagy legalább is felfüggesztésére kész. Alakilag Apponyi előterjesztése ellen nem lehet a legesekélyebb kifogást sem tenni, mert annyira konkrétan és részletesen felsorolta követeléseit, hogy azoknak tartalma mindenki előtt világos. E tekintetben azt mondhatjuk, hogy Apponyi előterjesztése valószínűleg meglepett, mert ilyen szabatos módon ő nem szokott nyilatkozni, de ezuttal meg az volt a baj, hogy ebbe a részletekbe menő nyilatkozásnak az ideje még el nem érkezett. Jelenleg a költségvetés tárgyalása az, ami a törvényhozást foglalkoztatja s azért most tulajdonképen nem lehet szó

egyébről, mint a budget egyes tételeiről. A választási eljárásnak azokat az Apponyi által javaslatba hozott módosításait tehát csak általánosságban lehetett ezuttal érinteni, mert a részletekre való kiterjeszkedés egyértelmű lett volna a a napirenden levő tárgynak mellőzésével. Ily értelemben báró Bánffy Dezső miniszterelnök nem is késett nyomban kijelenteni, hogy Apponyi indítványaihoz igen sok helyet találhat a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat keretében, amelynek tárgyalása során azok, mint módosítások megvitatathatók lesznek.

A miniszterelnök tehát a szabadelvü-párt és kormány nevében az előzékenységnek legvégső határáig elment; ennél többet Apponyi nem kívánhatott s így most már az volna a közös cél, hogy a budget tárgyalás mielőbbi befejezése után, a kuriai bíraskodásról szóló javaslat is sorra kerüljön, hogy ekkép az ellenzék követelése teljesülhessen s a kormány ez irányban tett ígérését beváltthassa. Ha azonban az ellenzék a budget tárgyalását az eddigi modorban folytatja, hogy minden tételt ellenez és minden tételnél minden-

nap nem egy határozati javaslatot terjeszt be, akkor vajmi kevés haszna lesz az országnak a parlamenti békéből, mert hisz akkor a budget tárgyalása Apponyi kombinációja szerint eltarthat február végéig. De ez nézetünk szerint nem is tsengadei ám, hanem a régi viszálykodás folytatása.

Ha az ellenzék hisz a kormány ígérétében, hogy a választások tisztaságát előmozdítani komolyan akarja, akkor is, s ha nem bizik a kormány abbeli ígérétében, akkor is egyaránt érdekében áll a kuriai bíraskodás tárgyalását siettetni, mert vagy a közérdek nyer vele, vagy pedig az ellenzék a kormányra rásütheti annak bélyegét, hogy ígérését be nem váltja.

Ami különben az ellenzéknek panaszait illeti a választási visszaélések miatt, ezek tulajdonképen valótlanok és nagyítások, aminek klasszikus bizonyossága volt tegnapelőtt Kubinyi képviselőnek felszólalása, aki tönkre czáfolta Szederkényi panaszait. S így van ez a többi inkriminált választásokkal is.

A miniszterelnöknek rögtönzött, de világossága és szabatossága,

TÁRGZA.

Mese egy kis leányról.

Irta: Ifj. Kocsán János.
(Folytatás és vége.)

III.

És most ugorjunk át három hónapot. Muki már rég ismerős a kis lánynál, és bizony alig mulik egy nap, hogy legalább egyszer be ne nézne hozzá.

A hivatalos ezime már nem is „Kalotay ur” hanem „Muki bácsi”. A bácsi titulus bántotta eleintén egy kicsit, de a „szöszeke baba” lábával nagyot toppantva kijelentette, hogy ennek így kell lenni, mert ő így akarja. Ez ellen aztán nem volt apelálata s a lázadó sietett kényre-kegyelemre megadni magát a kis zsarnoknak, a ki aztán kegyesen megengedte, hogy megcsókolja — a kezecskéjét.

Egy szép őszi délutánon aztán nagy baj történt.

A kis „szöszeke baba” nagyon szomorú volt; nefelejtis szemei bezzeg nem nevettek mostan, hanem könyben usztak, a miből egy pár esőp bizony kigördült az eltitkolni akarás nagy igyekezetében.

Muki ép akkor érkezett. Csak magok voltak a szobában.

— Kedves Muki . . . vagyis . . . kedves Kalotai ertől kérni szeretnék valamit.

— Hát már „ur” lettem én a kis „szöszeke babá”-nak, nem „Muki bácsi”.

Hát miért sir a kis Rózsika, ki merte bántani? No mondja csak el szépen, hátha segíthetünk. No szépen, Muki bácsi kérde, nos?

A kis lány elfakadt sirva megint s aztán ráborult a férfi vállára s ott zokogta el a panaszát.

— A mama azt mondta, hogy Muki bácsi szeret engem s el akar venni feleségül. Hogy Muki bácsi nagyon gazdag és az nekem jó parti lesz, hogy menjek hozzá, azt az Andrist pedig rázzam le a nyakamról. Pedig én . . . az Andrist . . . nagyon . . . szeretem!

Azt az utolsó pár szót már csak fuldokolva mondta.

Sirt a gyermek, mint a záporosó, arca kiveresedett a könyvtől, keble zihált, keze göresösen ragadt a férfi kabátjába s mikor leesilapodott is egy kissé, nem merte felemelni szemét, mintha félne a még ki nem mondott szótól.

Kalotay Muki csaknem sóbálványnya vált e perczben. Oh, hogy foszlottak szét egy pillanat alatt a rózsaszínű álmok, hogy dőltek romba a büzke légvárak, a miket magának olyan előszeretettel építgetett. Ime, ki hitte volna, hogy ez a gyermek már mást szeressen, egy törvényszéki jegyzőcskét, azt a sápadt képű, álmotag szemű jegyzőcskét, Kozma Andrist? És hogy el tudták titkolni előtte, hogy ő észre nem vette azt. Talán először életében érezte, azt a különös fájó érzést, a mi ilyenkor elfogja az ember szívét.

Hát az a sok szép álom most mind szétfoszljon.

Az az édes ábránd, esendes, boldog családi körről; földi menyországról, a mi már is úgy átfurmálta a lelkét, fogékonná tette minden iránt a mi szép, jó és nemes, a mi fölébresztette lelkében a vágyat a zajtalan igazi boldogság iránt, az most mind semmivé legyen? Mintha kést forgattak volna meg szívében, úgy esett neki hallani azt azokról a piczi ajkakról, a miknek csak mosolyát látta eddig, hogy mást szeret a kis leány.

Mély fájdalom tükröződött le férfias szép arcáról. Reánézett a leánykára, a ki még most is vállaira borulva pihegett, mint egy megriasztott kis galamb. És látva annak könyes arcát, végigsimította lágy selymes haját és átérezve a gyermek fájdalmát, megenyhülve érezte a saját bánatát is. Valami felemelőt, valami magasztosat érzett lelkében. Meglepte a gyermek bizalmas, naiv őszintesége, hogy miért is ninesen ottan ilyen, hol ő élt eddig. Ugy érezte, mintha üde, tavaszi szellő suhanna el mellette, mintha a levélhullató, szomorú ősz egyszerre átválna ibolyaillatos, madárdalos, — fényes tavasszá s mintha attól az üde tavaszi áramlattól, virágillattól az ő elfásult lelke is felujdulna, ujjászületnék, nemesebbnek, jobbnak mint azelőtt volt. Olyan jól esett neki ez az őszinte szó, a mit a gyermeki ártatlanság hozott a kis leány ajakára. Hát nem minden érdek

valamint finom és előzékeny tapintata által kitűnő felszólalása mély benyomást keltett az egész Házban. sokkal mélyebbet, mint Apponyi elkészített szónoklata.

Országgyűlés.

Budapest, január 15.

Tagadhatatlan érdeklődés mellett látak a belügyi budget mai vitatásához. Apponyinak a tegnapi ülésről kiszorult beszédét mára várták s mert a híres békeajánlat feltételeit ígerte e beszéd, az érdeklődés kétségtelenül jogosult volt.

Az első szónoknak, Márkus Józsefnek nagyon nehéz volt a dolga, miután első sorban ez ellen az érdeklődés ellen kellett küzdenie. Nem is sokat panaszkodott tehát, s aránylag rövid beszéd alapján vetette el a belügyi költségvetést.

Utána következett Apponyi Albert gr. Mert békekötésről volt a nemes gróf szövege, egy kissé meglepő volt, hogy mindjárt a kormány iránt való olyan bizalmatlanságának hangsúlyozásával kezdte, a melynek kényszerítő erejénél fogva a belügyi költségvetést feltétlenül visszautasítja s igazat ad azoknak, a kik a választási visszaélésekkel vádolják a kormányt. Am a többség túl tette magát ezen a praeludiumon s figyelemmel várta — a feltételeket.

Egy kis bevezetés után azokra is rákerült a sor.

A bevezetés az volt, hogy a jelenlegi választások miatt nem annyira az ellenzék, mint inkább a nemzet lehet a vesztes, míg a rendszer korrigálása hasznára lehet az országnak és a pártoknak. A jobbfél helyesléseivel találkozott, a midőn azután kifejezést adott annak a hitének, hogy az egyházpolitikai izgalmak elmosódóban vannak s nem is hiszi, hogy azok maguk után nagyobb nyomokat hagyhatnának.

Általános figyelem mellett sorolta föl békefeltételeit, a választások tisztaságának garanciáit. Kijelentette, hogy nem terjeszkedik ki a cenzus leszállítására és egyenlősítésére, ugyszintén a kerületek kikerekítésére sem. Hogy a megajánlott

békéből béke lehessen, a választások tisztaságának megóvására sürgeti:

1. a biztosítókat tartalmazó törvényeknek részint kiegészítését, részint pedig precízebbé tételét;

2. a felelősség tetemes szigorítását és végül

3. a választások eredménye fölött való bíráskodás minden garanciával ellátott független bírói eljárását.

Ebből a három főpontból vezette le azután az általa javasolt garanciákat részletesen és újabb hat pontban, a melyek ezek: 1. A választási lajstromok összeállításának módosítása. 2. A választási eljárás szabályozása. 3. A hivatalos korteskedés eltüntetése. 4. A fegyelmi felelősség megszigorítása. 5. A büntetőjogi felelősség szigorítása. 6. A kuriai bíráskodásról szóló intézkedések megváltoztatása olyan értelemben, hogy a visszaélések sikere tétessék kétségessé független bírói eljárás által.

A súlypont magától érthetőleg ennek az alcsoportosításnak is a legutolsó 6-dik passzusára, a kuria bíráskodására esett, annyival is inkább, mert ebben aztán Apponyi még egyszer rekapitulálta mindazokat az újításokat, a melyeket a többi pontokban egyszer már kifejtett. Követelte a kuria bíráskodásának kiterjesztését minden megtámadott választásra, mert különben fél attól, hogy több ellenzéki, mint kormányparti mandátum kerül a kuria elé. És miután még hozzátette, hogy a kuriai bíráskodásról szóló javaslat okvetlenül a költségvetés után tárgyalandó, ha egyáltalán tárgyalni akarjuk, kérte a kormányt, hogy kívánságainak megfontolása után nyilatkozzék azokra nézve.

Öt percz szünet után Bánffy Dezső báró miniszterelnök reflektált Apponyi nyilatkozataira. Mindenekelőtt helyén való megjegyzéssel visszafordította a helyes olvasásra való tanítás tanácsát s azt kérte Apponyitól, hogy máskor írjon ő is világosabban, mert tényleg annak a karácsonyi cikkeknek és ennek a mai beszédnek értelme kétségtelenül nem egészen kongruens.

Egyébként pedig a leghatározottabban visszautasította Apponyinak azt a kiindulási pontját, a melylyel a kormánypart

mög a világon! Az isfenített anyag még nem nyugozott le mindent! Még vannak megfertőzeten tiszta lelkek, a kik tudnak önzetlenül szeretni, a kiknek tiszta szívét nem vesztegette még a kor mindent megmetélező ferdo irányzata a kik nem boesátják áruba szívüket, kényelemért rangért, a miért pompázhasanak a világban, hanem szeretnek, hűségesen, oda adással. Van méo idealismus, vannak tiszta szivek, van még tiszta szerelem! . . .

Es ha ez a kis lány szive jó sugallatát követve bizalommal fordult hozzád és megtanított erre, te se legyél rosszabb Kalotay Muki, mutasd meg, hogy méltó vagy erre a bizalomra Kalotay Muki, ha léha is egy kicsit, de jó szive van s nem tudná elviselni azt, hogy egy kis lány bánatot viseljen miatta.

— Ne sirjon édes Rózsika, ugy lesz minden, a hogy a legjobb, a hogy maga akarja. Ezt én mondom, Katay Muki mondja! . . .

Itt a kezem rá kis siró baba!

Egy végtelen hálát kifejező tekintet s annak a parányi kis kacsonak forró szoritása megmagyarázta Mukiak azt, hogy ennél szebb és jobb eselekedetet soha életében véghez nem vitt.

IV.

Es Kalotay Muki megtartotta a szavát. Csakugyan ugy lett minden, a hogy a legjobb.

Ozvegy Inczédinét és idősb Kalotay János urat bántotta ugyan egy kissé a

dolog, de a Muki találékony esze s ügyessége elhárította a nehézségeket.

Egy félév mulva az esküvőn ő volt a vőfély.

Mikor a szép kis menyasszony piruló areczkal, de határtalan boldogsággal szemében elstutogta a „holtomiglan,-t, Muki nem birta megállni, hogy félre fordulva egy feltűnő könyeseppet ki ne töröljön szeméből.

Két hét mulva ezután bezárta az irodáját.

— Nem való nekem a dolog, mondta. Megyek vissza Pestre az én czimboráimhoz, szép asszonyaimhoz, hej mert csak ott van igazi élet. Azok nem mennek férjhez máshoz!

Kozma Andris, a felesége, a kis „szószke baba“ még kikísérék a vasúthoz, hisz annál többet is megérdemelt Muki tőlük.

Mikor aztán a vonat elrobogott Muki-val és ők hazatértek, a kis menyecske odaborult férje széles mellére.

— Milyen boldog is vagyok én mostan! Mondhatta ezt, mert ha férje nem volt is gazdag, de volt egy hűségesen szerető szive és két munkás keze és az a szerető, meleg szív, az a két kéz, gondald ügyel rá s minden azon munkál, hogy a kis „szószke baba“ életútján rózsza teremjen.

Eddig van a mese, a mi véletlenül valóság is lehet.

részéről a multban elkövetett választási visszaéléseket mondta egyik indító okául mai beszédének. A lefolyt küzdelmekben a szenvedélyek verhettek nagyobb hullámokat, de hogy ebben a hullámmásban a kormánypart választási visszaélésekkel exczellált, azt a leghatározottabban és teljes joggal visszautasítja.

Egyébként előzékenyen pertraktálta Apponyi békefeltételeit. Nem zárkózik el az elől, hogy a kuriai bíráskodás keretében a tiszta választások szempontjából fölhozott kívánalmakat megbeszéljék és még az elől sem, hogy a jogos igények akkor érvényesüljenek. De egybe nem mehet be; abba, hogy a munkaprogramm megváltozzék.

Eddig a kormány még utolsó betűig beváltotta azt, a mit ígért és így joggal elvárhatja, hogy munkaprogrammjában megbizanak. A költségvetés után következék a közigazgatási bíróság javaslata és azután a kuriai bíráskodás. Ne féljen Apponyi: lesz idő mind e javaslatok le tárgyalására, csak tegyük lehetővé a tárgyalásokat nyugodt, békés és egyedül az ország javát czélzó magatartásunkkal.

A szabadelvűpart összessége általános helyesséssel fogadta a miniszterelnök loyális és előkelő színvonalu beszédét, a melynek hatását az ellenzék egyik részére szintén kedvezőnek mondhatjuk. A Ház fenegyerekei persze megpróbálkoztak e beszéd alatt is az ő selejtes vagdalkozásaikkal, a miben nem sokra mentek. Egyrészt magának a miniszterelnöknek talpraesett megjegyzései, másrészt Szilágyi Dezsőnek erélyes keze visszaszorította őket, oda a hová valók, a háttérbe.

A két érdekes politikai nyilatkozat után Holló Lajos beszélt s a belügyi tárcza ügykörét bírálta. Végül a közigazgatási bajok orvoslására határozati javaslatot nyújtott be.

Az ülés végén Polónyi Géza a bűnvádi eljárás tárgyalás idejéről kért fölvilágosítást, a mire Bánffy Dezső b. miniszterelnök kijelentette, hogy ezt a javaslatot is azok közé sorolja, a melyeket, ha csak lehet, letárgyalni óhajt.

— **Belföldi hír.** (Törvényjavaslatok előkészítése.) A belügyminiszteriumban a közigazgatási reformjára vonatkozó törvényjavaslaton kívül a betegápolási költségek behajtására, a gyógyszerár-ügy rendezése és végül az olcsó munkáslakások építésére vonatkozó törvényjavaslatokat készítik elő. — (A dunántúli ref. püspök-választás.) A dunántúli ref. egyházkerületben elrendelt püspök-választásra beérkezett szavazatokat Tisza Kálmán lakásán tegnap bontotta fel a kiküldött bizottság.

A szavazás nem vezetett eredményre, mert egyik jelölt sem kapott abszolút többséget. Antal Gábor ácsi ref. lelkész kapott 112, Czike Lajos szőnyi lelkész 68, Vályi Lajos perbetei ref. lelkész 50, Körmeny Sándor hedrahelyi ref. lelkész 37 szavazatot kapott. E szerint Antal Gábor és Czike Lajos között új választás lesz február havában.

— **Külföldi hírek.** (Csehország királya.)

Bécsből távirják, hogy Thun csehországi helytartó bukása új korszakot jelent. Hirelik, hogy a király esetleg Csehország királyának koronáztatja magát. — (Kereskedelmi szerződések.) Bécsből távirják: A Bulgáriával kötendő kereskedelmi szerződés iránt a tárgyalásokat legközelebb megkezdik. Hasonló tárgyalásokat szándékoznak foganatba venni a japán kormányval is. — (Uralkodók találkozása.) Néhány római lap azt jelenti, hogy a hármasszövetséghez tartozó uralkodók Genuában találkozni fognak. Ferencz József király, genai látogatása tényleg nem valószínűtlen, mert februárban Cap St.-Martinben fog tartózkodni, Vilmos császár pedig februárban yachtoa Genuába érkezik s Umberto királlyal okvetlenül találkozik.

A dohányzás tilalma Debreczenben.

— (1665.—1703-ban.) —

Debreczen sz. kir. város levéltárából közli: K. Á.
Debreczen, január 16.

Nincs talán egyetlenegy szenvedély, amely az embert annyira hatalmába tudná keríteni, mint a dohányzás. A férfiak legnagyobb része képes bármit is nélkülözni, de a dohányra és szivarra azért költségből nem hajlandó elengedni egy dénárt sem. Nem is csodálkozhatunk tehát, ha ihletett költők ódáiban énekeltek meg a dohányzás gyönyöreit.

Ma már a gyermek is dohányzik, jól lehet úgy az iskolai törvények, mint a szülők gondossága igyekeznek tilalmazni a dohányzást, mely az orvosok állítása szerint a fejletlen szervezetet határozottan rombolja, az egészséget veszélyezteti, az agyat eltompítja, a gondolkodást korlátozza és az idegrendszer működését zavarokba ejti.

Bölesen belátta a dohányzás eme sajnós következményeit a régi törvényhozás, amennyiben szigorú rendszabályokkal igyekezett korlátozni, sőt végleg el is tiltani a káros szenvedélyt.

Debreczen sz. kir. város régi írásai között is találunk ily tilalmazó határozatokat főleg azon időből, midőn rettenetes tüzvészek pusztítottak a városban. A Csapó- és Uzeleld (most Kossuth Lajos-utca), Hatvan- és Mester-utczákon egész házsorok égtek le, mely szomorú körülmény arra indította a szenátust, hogy szigorú rendszabályokat léptettek életbe a dohányzás korlátozására vonatkozólag, mert az a gyanuja támadt, hogy a pusztító tüzeket sok esetben a dohányzók okozták.

Az első idevágó rendeletet a szenátus 1665. ápril 2-án adta ki a következő szavakkal: *Unanimi voto et consensu conclusum est: Az Dohan szívás felő, hogy kárt, romlást ne hozzon, szerezzon városunkban, kit rajta érnek frt 12 sub poena büntetlenség.*

Az 1975-ik évi jegyzőkönyv 77-ik és 252-ik lapján pedig ezeket olvashatjuk: *Conclusum est. Az Dohan áruulás, szivas megtiltatik. Az Dohant sem áruulni, sem szini szabad nem leszen, az ki különbet cselekszik, erősen megbüntettetik.*

Hogy nem tartották be ezen rendelkezéseket, eléggé igazolja azon körülmény, hogy már öt év mulva, azaz 1681-ben egy újabb parancsot adott ki a tanács, mely ekképen szól:

Az Dohan áruulás szivas be hozas tiltatik harmad nap alól a Városul ki vigyék, semmiképen az Boltokban áruulni meg nem engedtetik sub amissione rerum.

Majd két év mulva 1683-ban a következőképen intézkedik a Fő Biró uram elnöke alatt összegyűlt Nemes Tanács.

Conclusum est: A Dohan szivas áruulás interdicitatik, hasonlóképen a pipák, pipaszárak is áruulása. Valaki vagy házánál vagy Boltjába, tartya, árulya, szijja rajta kapattatván a dohanya megégettetik, másképpen is megbüntettetik, akinek most olyan jószága most a Városban vagyon, tizenötöd nap alatt ki vigye, mely hogy állandóbb legyen mind a Piaczon majd kell kiadatni mind házanként megkel hirdettetni, azon kívül böcsülletes Tanácsbeli Atyankfiai rendeltetnek, kik a Vásár Birákkal edgyütt vigyáznának az olyan dohan szívó és áruulók ellen.

Ebből az tűnik ki, hogy nemesak a dohányzók estek anathéma alá, hanem a pipák és pipaszárak is. A debreczeni ezivisek azután, ha kedvük jött pipázni, Pestre mentek és ott pöfékeltek és legfeljebb dugva, nagy titokban hozták haza egy-egy német pipát.

A dohányzást úgy látszik, az ezen korból felmaradt jegyzőkönyvekből, hogy a hentések sem vetették meg, amennyiben ugyancsak az 1683-ik évben róluk különösen szól az ének.

Conclusum a hentésekről: Valakik Penig közölök a dohan szivason kapattatnak azon esztendőben mesterségüktől priváltassanak.

A 17-ik század végén speczifikálva vannak a büntetések nemei. — Így az 1697-ik év tanácsjegyzőkönyvének 31-ik lapján ezeket olvassuk:

Az Dohan áruulás és szivas ujjban interdicitatik, valaki árulya 12 forinttal és dohanának megégetésével, aki Peing szija, vagy csak Pipa is találtatik nála is nyakvással büntettetik.

Valószínű, hogy e kényelmetlen nyakkendő sok embert visszariasztott a fészálló füstkarikákban való gyönyörködéstől, de sokan kijátszották a tilalmat és yigan füstölték az **ördög találmányát** zárt helyeken.

Még egy rendelete van a Nemes Tanácsnak, melyben eltiltja a pipának, esutorának, dohanynak behozását, szivását és készítését, de már 1703-ban a Fazekas Czéh (Che) azon kéréssel fordult a tanácshoz, hogy: *pipacsinálást a szegény Eözegeknek engedgye meg a Nemes Tanács Melyis engedtetik olyan Condtióval, hogy itt a Városban edgyet se adgyanak el, hanem öszveséggel külsőknek adgyák.*

Ugy látszik, hogy az idegen példa és más államok szokásai lassankint megágyították a Nemes Tanács szívét is, mert több rendeletet a dohányzás tilalmazására vonatkozólag nem találhatunk a tanács jegyzőkönyvek lapjain. Lassankint ezen hozott határozatokat sem hajtották végre, a dohányzók szabadon eregethették a kékes füstkarikákat és így ily kedvező körülmények közt megszületett a *Debreczeni pipa*, mely ez idő szerint a egész világon el van terjedve.

Helyült-helyült, különösen a nagy alföldi községekben, melyekben még üdvös szabályrendelet nem intézkedett a takarmány és a szalmás élet behordásának tilalmazásáról, ma is el van tiltva a torró nyári napokban a dohányzók szabadon eregethették a kékes füstkarikákat és így ily kedvező körülmények közt megszületett a *Debreczeni pipa*, mely ez idő szerint a egész világon el van terjedve.

E tilalomra a községek elején és végén felállított táblák figyelmeztetik az pipázni szeretőket ily formán:

Az községbeni dohányzás
5 frt pénzbüntetés terhe alatt
tilos.

És hogy e tilalom ellen vétőkre gondja van az előjárásának, kiviláglik onnan is, hogy nemrégiben egyik munkatársunkat *Szovátton* formaliter meg akarták lynchelni egy ártatlan cigaretta miatt s csakis *gyors lábának* köszönheti, hogy ép bőrrel menekülhetett meg.

Legközelebb szólunk azon büntetésekről, melyekkel azon papokat sújtották, kik nem átalították a *szájukból kürtől* csinálni.

TÜKÖRDARABOK.

Katonatemetés.

Egy katona halt meg. Jó fiu volt szegény, Jókedvű, mulatós, vig falusi legény. Dalos volt a kedve, dalos volt az ajka, Meghalt . . . A szenvedés meg sem látszott [rajta.

A kapitány urhoz, öreg asszony megyen. Most jött falujából nagy, ponyvás szekeren.

Meghalt a gyermekem . . . adják vissza nekem, Hadd nyugodjon otthon a szülőföldjében.

Felelt a kapitány: Mért vinné el néni? Szébb temetése lesz itt minálunk néki, Szép ünnepi díszben kivonul a század . . . Szép a temetése a magyar huszárnak.

Szomorú zenének hangzik fel a szója, Meghajlik az ezred büszke lobogója, Koszorut is tesznek fejfa tetejébe . . . A magyar huszárnak szép a temetése . . .

Szólt az öreg asszony s megreszket a hangja: Ismerősebb néki a falunk harangja, Jobban megsajnálják, jobban megsiratják. Még a temetőt is ismerősök lakják.

Ismerős ott neki a madár zengése, A virág sugása, levél zizegése, Ismerős ott neki a lomb susogása S édes lesz, boldog lesz örök nyugovása.

Koszorut is kap majd mezei virágból, Könyeket is kap majd egy kis szőke lánytól, Tudom, hogy e könyvet majd ott lenn is éri. S édesebb lesz akkor a nyugovás néki.

Farkas Imre.

S z i n h á z.

(P.) Ha ifj. Dumas Sándor több művet nem teremtett volna, mint a tegnapi színpad kerület „Nők barátja” című 5 felvonásos vígjátékot, akkor is bizvást elmondhatnánk, hogy ő a francia írók legszellemebbje, s hogy ninesen senki, a ki az életet, az embert s az emberi szívet jobban ismerje, mint ő.

A „Nők barátját” ő már régen megírta, de alakjai ma is igazak. A szellem, mely azon áthuzódik, ma is talál képviselőt.

E műnek — ugyszólván alig van meseje. Egy fiatal férfi (De Ryons) tanulmányozza a nők szívvilágát s a szavak, melyek ajkáról folynak az igazság, a valóság szálló igéi. Felteszi magában, hogy megment a bukástól egy férjétől való készülő nőt (Jane) s ezt annyi szellemmel viszi keresztül, — felhasználván a női gyöngeséget s a szerelmes férfiak rövidlátását — hogy szinte elbámulunk, majd lelkesedünk rajta. Oly finomam van megalkotva e mestermű, mintha selyemszálakból volna szövés s még ott is, a hol első tekintetre terjengősnek látszik, megkapó életbölcsészet nyilatkozik benne.

Finom szalondarab a szó szoros értelmében, melyben ninesenek esattanós jelenségek; de azért leköti az érdeklődést s nem válik unalmassá, mert a mi benne el van mondva, az való és igaz.

Tapolczay Dezső (De Ryon) nagy dícséretet érdemel, hogy művészi játékával az író intenciáját teljes világitásba helyezze. Nehéz szerep ez, mely csakis ilyen művészi előadásban élvezhető teljesen. — Közepes színész bizony elejtené az egészséget, mert ha az előadó nem tud felemelkedni arra a fenséges magaslatra, melyre ezt az író nagy lelke helyezte — úgy tönkre megy a hatás s értéktelenné válik az egész. Hanem hát a mi *Tapolczaink* nem közönséges művész. Az ő intelligenciája s kitünő előadói képessége, no meg vasszorgalma mindenkor teljes garanciája a sikernek. Mindvégig kitünően alakított s a hálás közönségtől igen sok tapsot és kihívást kapott.

Cserni Berta (Jane) *Tapolczaink* méltó partnere volt. Művészetének egész erejével állt sikra, hogy olyan alakítást produkáljon, a milyennek a nagy író ezt az alakot elképzelte. Sikerült neki. Olyan bensőséggel játszott a ingadozó nő jellemét, oly gyönyörűen domborította ki, hogy a közönség elragadtatva tapsolt és hívta lámpák elé.

Klenovics (De Monteger) egészen kedvetlenül játszott. Meglátszott rajta, hogy ezt a szerepet nem találja hozzá méltónak. Csak itt-ott csillant fel az ő drámai ereje, hogy aztán megint helyet adjon az egykedvűségnek.

K. Szerény Gizella (Leverdetné) az intrikus asszonyt az ő megszokott művészi alakításával játszotta meg.

Bajnóczy Valér (Balbine) *Szatmári* (De Simrose) *Hevessi* (Des Targettes) és a többi szereplők is mind kitünően járultak hozzá az előadás emeléséhez.

A rendezés Hevessi Gábor mesteri kezét dicséri, mert régen láttunk olyan szép szalontermeket, mint a milyeneket ő állít elé.

Közönség — mint ez már nálunk a premiereken szokás — kevés számu.

Mulatság.

* **A karton-bál.** Jobban mondva a jótékony hölgyek bálja általános érdeklődéstől, a táncolni szerető ifjuság mohó várakozásának közepette közeledik. Holnapután este csillannak fel az Arany Bika disztermének csillarai a kedélyes, valóságos családias mulatság alkalmára. K. M. kisasszony hozzánk intézett kérdésére itt jelentjük ki, hogy a mulatságon igenis az egyszerű karton-ruha fog dominálni, a jótékony szelleméhez is jobban illik az.

* **A Margit-fürdő személyzetének bálja.** A „Margit-fürdő” személyzete február 1-én, szombaton a „Margit-fürdő” disztermében szegény gyermekek felruházására tartandó jótékony célú táncestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona. Kezdeté 8 órakor. Felülvezetések, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Zenészt Kiss Gyula zenekara.

* **Csizmadiák bálja.** A helybeli csizmadiák ifjuság tegnap este pompásan sikerült magyaros bált rendezett a Koronában. Az első négyest 200 pár táncolta. Veres Tóni zenekara még hajnalban is javában húzta a fáradhatatlan táncosok talpa alá a legjobb csárdásokat. Jelen voltak *asszonyok*: Imre Jánosné, Kiss Lajosné, Zöld Istvánné, Tóth Ferenczné, Szőke Dánielné, Nagy Józsefné, Pásztor Józsefné, Tóth Imréné, Bokrosi Jánosné, Balog Sándorné, Molnár Péterné, Ungvári Gáborné, Nagy Ferenczné, Püspöki Sándorné, Nagy Károlyné, Nagy Lajosné, Bakovszegi Imréné, Demjén Jánosné, Piros Sándorné, Sallai Sámuelné, Pásztor Józsefné, Kovács Józsefné, Tóth Jánosné, László Jánosné, Harsányi Gáborné, Nagy Józsefné, Luczi Jánosné, Petneházi Jánosné, K. Nagy Józsefné, Kiss Péterné, Bogdány Imréné, Nagy Lajosné, Babász Sándorné, Kazla Józsefné, Hadházi Gyuláné, Faragó Józsefné, Koszorus Józsefné, Szabó Sándorné, Kecskés Jánosné, Komáromi Józsefné, Szabó Józsefné, Nagy Sándorné, Bereczky Istvánné, Mikó Józsefné, Imre Mihályné, Nagy Jánosné, Nagy Lajosné, Kumercz Miklósné, Gábor Józsefné, Ércz Sándorné, Dorján Jánosné, özv. Veres Istvánné, Magyar Károlyné, Máté Józsefné, Csizmadia Jánosné, Bartha Jánosné, Erdey Józsefné, Kun Miklósné, stb. stb. **Leányok**: Kiss Mariska, Botos Róza, Nagy Juliska, Zöld Róza, Balog Juliska, Mind-szenti Róza, Faggy Irma Nagy Zsuzsika, Harsányi Erzsike, Nagy Juliska, Kocsis Jolán, Cseresznyés Jolán, Dalmi Zsuzsika, Szakál Juliska, Molnár Esztike, Kardos Juliska, Faragó Juliska, Hadházi Zsuzsi, Rác Mariska, Szabó Erzsike, Szentesi Juliska, Mester Rózsi, Sági Zsuzsika, Egri Ilonka és Esztike, Fajgerle Irma, Bányai Esztike, Szabó Juliska, Nagy Esztike, Csizmadiai Juliska, Nagy Juliska, Kurner Esztike, Nagy Róza, Nagy Ilka, Sáfrán Róza, Jámor Juliska, Nagy Zsuzsika, Püspöki Juliska, Elek Róza, Szőke Mariska, Kiss Mariska, Uri Róza, Imre Zsuzsika, Szabó Esztike, Pető Mariska, Pósalaky nővérek, Mikó Juliska és Esztike, Petneházy nővérek, Bányai Esztike, Elek Ágnes, Ungvári Róza, Szőke Juliska, Nagy Róza, Szabó Juliska Nagy Esztike stb. stb.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadása a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbíró szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Offbon”-a. Keresk. akadémia palotájában.

Hivatalos órák az állami anyakönyvezetőkénél. Dél előtt: Hétfőn, Csütörtökön, Kedden 11—12 óráig, Szerdán, Pénteken, Szombaton 9—11 óráig. Dél után: Minden hétköznap 2—5 óráig. Vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szomban d. e. 11—12 óráig.

Január 18. A debreczeni jótékony nőegylet karton-bálja.

Január 18. Ács-ifjuság bálja a Margit-fürdőben.

Január 18. A függetlenségi kör bálja a Koronában.

Január 19. Borbély- és fodrász-segédok táncmulatsága a Margit-fürdőben.

Január 22. A timár-ifjuság bálja a Koronában.

Január 25. A Polgári-kör bálja az „Arany Bika” disztermében.

Január 26. Sz. Nagy Károly 50 éves jubileuma.

Január 29. Orvos-gyógyszerészeti bál a Bika-szálló disztermében.

Február 1. Gazdász táncmulatság a Bikában.

Február 15. Jogász- és tisztviselői-kör bálja.

Febr. 18. Az Évang. filléregylet tea-estélye az Arany Bika szálloda disztermében.

— **Gáz- és villamos világítás.** A közvilágítási ügy rendezése, gázvilágítással kapcsolatosan való behozatala iránt igen fontos indítványt készítettek Dr. Balkányi Miklós, Márk Endre és Zádor Lajos bizottsági tagok a bizottsági közgyűléshez. Az indítvány, a melyhez csatlakozásra minden bizottsági tag felkértek, a következő:

Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés!

Miután a Debreczen sz. kir. város és az augsburgi gázipar társulat közt 1870-ben kötött gázvilágítási szerződés 30-ik §-a szerint ezen szerződés az 1900-ik év december 31-ére felmondható, — miután a gázgyár és esőhálózatának jelenlegi berendezése a fejlődött kívánalmaknak és igényeknek meg nem felelő, miután gyakori csőrepedések által a városi lakosság életbiztonságát veszélyezteteti, miután a fejlődöttebb és olcsóbb gázelőállítás mellett az áraknak lényeges lejjebbállítása alaposan remélhető, — miután a villamosság jelenlegi fejlődöttebb állapotában a gázvilágításnak a villamos világitással kapcsolatosan való behozatala s az ezek által előállított hajtó erőnek az ipari célok előmozdítására való kihasználása Debreczen város fejlesztéséhez és szépitéséhez nagyban hozzájárulna, indítványozzuk, határozza el a bizottsági közgyűlés:

Az augsburgi gázipar társulattal 1870-ben megkötött gázvilágítási szerződés azonnali felmondását és rendelje el, hogy a városi tanács haladéktalanul és olyan időben tegye meg a szükséges előintézkedéseket a közvilágítási ügynek rendezésére, hogy javaslatai még a folyó 1896. évi májusi közgyűlésen tárgyalhatók legyenek. Debreczen, 1896. január 15-én.

— **A Csokonai-körből.** A városunk művelt közönsége által annyi elismeréssel és szeretettel felkarolt Csokonai-kör f. hó 24-ikén, a kollegium disztermében d. u. 5 órakor tartandó felolvasó estélyén *Hoffmann József* törvényszéki bíró ur fog magyar népdalokat énekelni a Magyaritestvérek zenéje mellett. A bíró ur gyönyörű bariton hangjával kétségkívül nagyban hozzá fog járulni az est sikeréhez, mely körülményt már most örömmel hozzuk intelligens közönségünk szíves tudomására addig is, míg a részletes programot a kör elnöksége szétküldi.

— **Szerencsétlenül járt vasuti hordár.** Tegnap délelőtt a Budapest felé induló személyvonat podgyász-kocsijában berakással volt elfoglalva *Kónya József* vasuti hordár. A vonat még nem készült el teljesen s a mozdony néh. ny kocsit tolatott hozzá. A jelt nem hallotta *Kónya* és így történhetett meg, hogy a mozdony lökésére nem volt elkészülve. Az erős lökés épen a felhágón találta a szegény hordárt, ki egyensúlyt veszítve lezuhant és a tetőzetet tartó faoszlophoz vágódott. *Kónya* mellén és fején komoly aggodalmakra okot szolgáltató zúzódásokat, sőt a kezelő orvosok azt hiszik, hogy belső sérülést is szenvedett. A szerencsétlen munkást eszméletlen állapotban emelték föl s az első segélyben egy utazó orvos részesítette. Majd elszállították lakására, hol a leg gondosabb ápolás alá vették. Az állomási főnökség jelentést tett az esetről a rendőrségnek, melynek kapcsán megindították a vizsgálatot. *Kónyának* ez a vigyázatlanság könnyen életébe kerülhet.

— **Drágább lesz a vasut.** A magyar államvasutak személydijszabásának módosítását tartalmazó munkálatot tegnap részletesen ősmertették a lapok. — A finansziális szempontból készült új dijszabás tetemesen megdrágítja a vasutat. Debreczen és vidéke sokat fog veszíteni emiatt úgy a távolsági, mint a szomszédos forgalomban, miután épen a XIII. vonalszakaszba esik a Budapesttel való viszonylatban. — De közgazdasági életünk még sulyosabban meg fogja még sínyleni e módosítást a szomszédos forgalomban, a mi egyetlenegy példából is kitünik. Szoboszló és V.-Péres, a közvetlenül szomszédos állomások husz kilométer távolságra fekvővén Debreczentől, — a tervezet szerint a 3-dik vonalszakaszba jutnak, melyen a menetidijk 50, 30 és 20 krt tesznek. Az állami kezelés alatt álló helyi érdekű vasutak is kénytelenek lesznek az új dijszabást fogadni el, így ezeken is megdrágul az utazás. Az ekként fenyegető bajokat csak az eddig is alkalmazott declassificatio enyhítheti. Ezt kérjük az illetékes hatóságok a kormánytól.

— **Becstelenség elől a halálba.** Az öreg *Szabó* András már közelebb volt a 60-hoz, mint az 50-hez s tegnapelőtt hajnalban tapasztalt öreg feje daczára rossz dologra határozta el magát. Hajdanában fiakkere volt, az utóbbi időben azonban sátorörző lett belőle, miután a gyeplőre gyenge lett a keze. Tegnapelőtt kora reggel, mikor a hajnal már felmentette a sátorörzés kötelessége alól, megindult

hazafelé csapó-kerti lakására. Csapó-utczán, a hagymasor mellett menvén bolond ötlete támadt. Elszánta magát, hogy az ott áll-dogáló, magukra hagyott derecskeiszekerek közül, — melyek erős ponyvával voltak letakarva — megbont egyet. Elhatározását követte a tett s a másik perczen egy késsel kihajítván a ponyvát, az alatta talált tárgyakat lázas sietséggel dugdosta be a nála levő zsákba. Nem vette észre, hogy a derecskeiek alig 10 lépésnyire tőle bundákban fekszenek a földön s esőndes mosolylyal nézik a tolvaj munká-ját. Mikor aztán az öreg a tömött zsák-kal el akart illanni, négy ember ragadta meg s kísérte be a rendőrséghez, a lo-pott holmikat vele vitetvén. A rendőrség-nél szörnyen lepirongatták a magáról megfélekedett öreg sátorörzőt, ki a helyett, hogy vigyázna a máséra, maga is lop, aztán áttették ügyét a kir. ügyészséghez. Nagyon szívére vette az öreg a dolgot s talán félt a büntetéstől, a megbecsteleni-téstől is, hogy ősz fejével börtönbe ke-rüljön, mert ma reggel elment oda, hol nincs börtönbüntetés, a hol nem emberek, hanem Isten előtt kell számolnia. Míg két fia bejött a városba, a vén sátorörző oda-kint, csapó-kerti lakásán, az istállóban egy gerendára felakasztotta magát. Sokáig esünghetett ott, mert mire a szomszédok észrevették s dr. Szentpály Béni kerületi orvos megérkezett, már csak egy megme-revedett hideg hulla volt. A holttestet a kerületi orvos beszállította a közkórházba.

— **Készület az ezredéves kiállításra.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester január 18-án, szombaton d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órára összehívta a kiállítási bizottságot sürgős elintézkést igénylő ügyek megbeszélése vé-gett. Ez üléstől méltán sokat vár a köz-vélemény.

— **A Csokonai-kör választmánya** f. hó 21-én d. u. 5 órakor a szokott helyen a kollegium nyilvános olvasó termében ülést fog tartani, amelynek tárgyai lesznek: a Kazinczy-pályá-zat eredményéről bírálók jelentése; a Csoko-nai-körnek az országos ezredéves kiállításon való részvétele, az erdélyi magyar közműve-lődési egyesület megkeresése az ezredéves ki-állításon való megjelenés tárgyában.

— **Spiritizista-előadások.** Homes, Fey és Davenport, a hírneves spiritiszták Deb-reczenbe érkeztek s vasárnap és hétfőn este az „Arany Bika“ vendéglő disztermé-ben fogják bemutatni misztikus produk-tióikat. Ugy tervezték, hogy a színházban tartják meg előadásaikat, de mivel a fő előadó, Homes, német nyelven beszél, tol-mácsa szintén csak töri a magyar nyel-vet, a főkapitány tudtokra adta, hogy a színházban nem tarthatnak előadást, mert ott kizárólagosan a magyar nyelv hasz-nálata van megengedve. Emiatt Homes a Bikában fogja előadni a spiritizmus lé-nyegét, elterjedtségét s ezzel szemben az ő általa alapított hármas társaság antago-nizmusát. Rendkívüli ügyességgel fogják az előadás során bemutatni productióikat, melyek után megmutatják, hogy a spiritisz-ták miképen szokták a földre idézett szellemekkel a dolgokat végeztetni. Leg-utóbb Kassán működtek, hol a lapok el-ragadtatással irtak róluk.

— **Debreczeni Papakosztá.** Az I. kerü-leti kapitányság, melynek élén dr. Köny-ves Tóth Mihály áll, kitűnő fogást tett, a mely előre láthatólag több mostanában elkövetett betörésről és lopásról le fogja rántani a titokzatosság leplét. Kézrekerített ugyanis az I. kerületi kapitányság egy magát Goldberger Mór szatócsnak nevező jeles firmát, akinek ez a név al-kalmasint álneve. Goldberger ur törte fel e hónap 8-án Fülkei órák boltját Csapó-ut-czán és fosztotta ki azt az éjhomályában leg-becsesebb árucikkeitől. Goldberger multját rendkívül gyanússá teszi az a körülmény, hogy nála a Patay-féle szatócs üzletből

eltűnt tárgyak egy részét is megtalálták. A rendőrség nyomában van a czinkos-társaknak is, Goldberger ur pedig már az ügyészség börtönében ül.

— **Halálkozás.** Boruzs Mihály helybeli pol-gár tegnap d. u. 5 órakor, munkás és áldásos életének 75-ik, boldog házasságának 51-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. évi január hó 17-én délután 2 órakor fognak kis-csapó-utczai 369. sz. háztól, az ev. ref. vallás szer-tartása szerint, a Kossuth-utczai templomban tartandó rövid ima után, a Kossuth-utczai sirkertben örök nyugalomra tétetni. Gyászol-ják özvegye: polgár öz. Boruzs Mihályné szül. Katona Juliánna. Gyermekai: Juliánna, férj. polgár Nagy József és gyermekeivel; Eszter, férj. polgár Szegedi Dániel és gyer-mekeivel; Imre, nejével Harsányi Juliánnával és gyermekeivel. Menye: Öz. Boruzs Jó-zsefné szül. Böszörményi Jolán és gyermekei. Testvére: Öz. Nagy Imréné szül. Boruzs Mária és gyermekei.

Városi és megyei hírek.

* **Uj bor-placz.** A városi tanács a bor-vásárt, melyet eddig régi időkől fogva a dohánybevéltő hivatal előtt tartották, ja-nuár 1-től kezdve áthelyezte a Bárány csapásztól jobbra eső dombos területre. Együttal a szekerek állását, jóságok ete-tését a dohánybevéltő hivatal előtt be-tiltotta.

* **Városi közgyűlés.** Dégenfeld József gróf főispán a tanácsesal egyetértőleg a januári közgyűlést 29-dikére — szerdára tűzte ki. A közgyűlésnek több kiváló fon-tosságú ügy kölesönöz érdekességét.

* **Számonkérőszék.** A városi tisztikar-nak a hideg januáriusban meleg napjai vannak. Mindenki megfeszített erővel dol-gozik, hogy a neki osztott és még eddig egy vagy más oknál fogva el nem inté-zett ügyet minél előbb lerázza vállairól. Közeledik a számonkérőszék ideje. A fő-ispán január 31-dikére, péntekre tűzte ki a számonkérőszék ülését, mely a mult félévben tanusított tevékenységet veszi bírálat alá.

Táviratok.

Szabadelvü-párti szervezkedés.

Jászberény, január 16. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Jászberényben a szabadelvü-párt a héten tartotta meg óriási érdeklődés közepett szervezkedő gyü-lését.

Az értekezletet Fáy Béla, monos-tori nagybirtokos hívta össze, ékes beszédben vázolván a szabadelvü-párt szervezésének elodázhatatlan szükségességét. Majd megalakították a végrehajtó bizottságot és a községi bizottságokat, melyeknek feladatát a valódi liberális mus sarktételeit szem előtt tartva: *Balogh Sándor* jászszági felsőjárás főszolgabirája fejtette ki élénk helyeslés mellett.

Mint jól értesült tudósítónk tá-viratozza, e pártszervezkedés ott egy új korszak kezdetét biztosítja. Ter-mészetesen az *ellenzéknek* nem tet-szik az *életre ébredés*, mert beve-hetetlen pozíciónak tartotta eddig a jászkerületeket, a legközelebbi

választást azonban fényesen be fogja igazolni, hogy a gazdag sikereket elért Bánffy-kormány támogatása üdvösebb lesz minden tekintetben a meddő ellenzékies-kedő politikánál.

Khuen-Héderváry beteg.

Zágráb, január 16. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) A horvát bán akut gyomorhajban szenved, melylyel nagyfoku idegesség van egybekötve. Mi-helyest valamivel jobban lesz, azonnal Bécsbe utazik, hogy hírneves egyetemi tanárokkal konzultáljon.

Bányaszerencsétlenség.

Budapest, január 16. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) A morvaosztrai bányában ismét szerencsétlenség történt. A bányában tűz ütött ki, minek egész csomó ember élete esett áldozatul. A tűz délelőtt tíz óra tájban, eddig ismeretlen okból, a Hermenegild-tárná-ban ütött ki. A munkások azonnal menekülés-hez láttak, többen azonban megkésték s ezek ott veszték a tárnában. Délután fél négy óráig hat holttestet és tizenkét súlyosan megsebe-sültet hoztak felszínre. Estig kimentették a tárnából az összes ott maradt sebesülteket és felhozták a halottakat, kiknek száma tizenöt-re rug. A munkások közül senki sem hiányzik, mindazonáltal a tárnát még egyszer átkutat-ják. Robbanásról szó sem lehet. A tárnát, melyben a tűz támadt, izolálták a többi tár-nától. — Egy későbbi jelentés szerint a tárna sérültjei közül ma egy meghalt, úgy, hogy a halottak száma összesen tizenhatra rug. A tárnából felhozott munkások kórházi ápolás-ban vannak.

Thuun visszalépése.

Budapest, január 16. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) A visszalépett Thuunnak, mint ideérkezett sürgönyök jelentik, valószínűleg Lobkovitz herczeg lesz az utódja. Emlegetik még e diszes bizalmi állásra Stummer bárót és Poug-uis grótot.

Modern Robinsonok.

Budapest, január 16. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Bécsben két gym-nasiumi tanuló a szülői háztól megszökött. Valószínűleg kalandos utra akartak indulni, de Prágában letartóztatták az ifju Ro-binsonokat.

Az aninai robbanás.

Budapest, január 16. (A Debreczeni Ellenőr eredeti távirata.) Az aninai bányatelepen hét-főn két helyett is történt bányaszerencsétlen-ség. A Thirfeld-telep egyik folyosóján vigya-zatlanság következtében felrobbant két dina-mittöltény, mely két munkásnak került az éle-tébe. Az egyiknek keze-lába szétzúzódott és teste is megsérült, a másikat az összeszorított levegő annyira a falhoz sodorta, hogy agy-velőrázkódást szenvedett: a két munkást még életben találták, de a kiállott sérülések követ-keztében még tegnap délután meghaltak. A másik szerencsétlenség a Ronne-telepen tör-tént, a hol egy munkás köomlás következté-ben lett áldozatává nehéz hivatásának. A szerencsétlent összezuzott testtel élettelenül huzták ki a romok alól. A helyszíni vizsgálat megejtésére Balajthy főbánya-biztos és Bauer szolgabíró még délután megérkeztek Oravicza-ról Aninára.

Kiállítás a hó alatt.

A Debreczeni Ellenőr számára írta:

Fekete József.

Csendben, zajtalanul, de a multak iránti kegyelet és a jövőbe vetett hit ünnepies hangulatával léptük át Magyarország millennáris esztendejének küszöbét. Jégkéreg borítja a természetet, de a hó felett, Petőfi szavai szerint, „piros rózsák koszorúzza a telet”. Piros rózsája a kegyeletnek, a reménynek, a nemzeti öntudatnak és ezer év viszontagságai után a békés fejlődés és hatatmas lendület áhitatának.

Ünnepies hangulat szállja meg a tömegek szívét és mindenki érezi, hogy a most ránk köszöntött új esztendő a történelem ritka évfordulói közé tartozik. Ezer év nagy idő egy nemzet életében és ritka az a nép, mely állami fennállását ily hosszú időre kiterjeszteni képes lett volna. Az ókor kulturnépei között Judaea, Phönícia, Hellas, Róma, egy sem érte meg fennállásának ezredik évét és az ujkori nemzetek között sinesen Európában egy sem, mely ugyanazon földrajzi határok keretében, ugyanazon állami szervezet mellett ősi alkotmányának eredetét, az uralkodó faj változatlan supremációját mellett, ezer évre kiszámíthatná.

Nagy népek és nagy birodalmak pusztultak el, mialatt a magyar válságos, nehéz viszonyok között, tatártól, töröktől, gyakran önkéztől is vérezve, hősi bátorsággal meg tudta védelmezni nemzeti önállóságának csaknem szakadatlanul ostromolt védő sánczeit. A mostan élő leg-hatalmasabb nemzetek is ezer év előtt még alig léteztek; az orosz még adót fizetett a tatárnak, lengyelnek, Anglia még meg sem kezdte nemzeti alakulásának physiologiai procezzusát; a francia még nem állapította meg állami határait, a német szét volt tagolva és az olasz nép századokon át a pápa világhatalma alá tartozott. Azok a népek pedig, melyek a magyarokkal együtt ezer év előtt léteztek, életviszonyaikban annyira elváltoztak, hogy rájuk ismerni se lehet.

A lengyel fel van osztva, a bolgárt elnyelte a szlávok, a bajor és szász más földrajzi és jogi határok között él, mint azelőtt. Velence hatalma teljesen aláhanyatlott és Dalmácia melléktartományává süllyedt. Csak a magyar faj tartotta magát és nem hódolt meg senkinek, a minthogy ő sem iparkodott soha magába olvasztani vagy leigázni más népet. A hódolt népek, mint azt Munkácsy Mihály honfoglalási képe is mutatja, szabadon és önértetes megadással járultak a hódító Arpád elé, hogy felajánlják neki földjüket, mert a hódító hadvezér nem kívánt maga előtt látni rabszolgákat, csak alattvalókat. Talán jobb lett volna, ha századok beolvasztó politikája által Magyarországon is úgy, mint Franciaországban, Angliában és Németországban történt, az összes nemzetiségek egy egységes, egynyelvű nemzeté alakultak volna át, de a magyar nép többre becsülte a szabadság független érzését, sem hogy attól bárkit is megfosztani iparkodott volna.

Igy él ez a nép csaknem minden fajrokonság nélkül magára hagyatva immár ezer esztendő óta itt Európában és államfentartó tulajdonságainál fogva még sok száz év történelméből ki fogja venni a maga részét a jövőben is. Az isteni gondviselés különös kegyelme segítette eddig és tizedik szekulumában megifjódott újra. Azért ifjú vértől pezsgő lelki-lettel méltó, hogy megünnepelje évezredének diés emlékeit és kettős arczal, mint Janus, messze időkre visszapillantván, büszke önértettel és rendíthetetlen bizodalommal előre is szegezze tekintetét, mely a multak emlékeiből a remény szálait szöheti tovább, a jelenkor fejlődésének ragyogó sugaraival.

Tízszázados kulturánk hazai fejlődését és nemzetünk életképességét az emberi tövékenység minden terén, az országos ünnepélyek központját képező millennáris kiállítás lesz hivatva minden irányban kellő módon méltóan feltüntetni. A modern Magyarország életerős produktív képességének bemutatása mellett, retrospektív kiállításunk a történelem rég le-tűnt korszakait is fel fogja eleveníteni. A régi ereklyék gyűjteménye, régi épületek, műemlékek, szobrok, képek, műkínészek, fegyverek, okmányok és mindenféle régi magyar emlékek összeállítása különös spezialitását fogják képezni ennek a szoros értelmében igazi nemzeti kiállításnak, mely történelmi részének különös vonzereje által felülmulja az eddigi összes kiállításokat, melyek eddig csaknem kizárólag az ipari haladás és nemzetgazdasági termelés versenyképességének igazolására szorítottak. A magyar nemzet örökös harczaiban és létfentartásáért vívott küzdelmeiben sok becses emlék elpusztult, de annál becsesebbek lesznek előttünk azok, melyek a hazafias kegyelet által az ország különféle vidékein számunkra eddig megőriztettek.

A mi Magyarországon és hazánkra vonatkozólag külföldön csak található, az mind össze van gyűjtve és vagy eredetiben, vagy hű másolatban művészi utún-zattal lesz látható a május 2-án kezdődő és valószínűleg a késő őszi hónapokba nyúló kiállítás, melyet előreláthatólag a külföldről is tömegesen fognak látogatni. Napról-napra érkeznek már az érdekesnél érdekesebb történelmi reliquiák és az ipari cikkek szállítása is már a jövő hóban megkezdődik. Az összes csoportok befejezték előkészítő és előjegyzési munkáit. Eddig 16,000 kiállítónál több jelentkezett, mely az eddigi összes országos kiállítások jelentkezőinek számát messze túlhaladja. Körülbelül kétszáz nagyobb-szabású és kisebb, de remekül kiállított épület készen áll és ezek közt a történelmi főcsoport: Vajda-Hunyad vára, az ősrégi jáki templom és Mária Terézia korabeli renaissance-épülettel, az ország faluja a magyar és nemzetiségi utczával, hol a magyarországi vidékek népelete lesz bemutatva, az óriási iparsarnok, mezőgazdasági, gyáripari, tengerészeti, hadügyi, pénzügyi, közlekedési, közoktatási, bányászati stb. monumentális nagy épületek, a közegészségi, meteorologiai, borászati, ezukorgyári, tejgazdasági, malomipari s száz más pavillon a hóval fődött fehér lepel alatt egy mesebeli város kiemelkedő pontjait képezik. A nagyköruton épült kiállítási város nemsokára be fog népesedni a kiállítandó tárgyak sokaságával, ünneplő közönség és külföldi látogatók seregeivel. A világ minden tájáról, messze országokból, Amerikából, Indiából, Egyiptomból, Olaszországból, Angliából, Francia-, Német-, Törökországból és a szomszédos keleti tartományokból egyre-másra jönnek a jelentések, konzulátusoktól, hatóságoktól, melyek tömeges és csoportos látogatásokat jelentenek.

Az érdeklődés a folytonos előkészüldésekkel együtt halad és mire a hó elolvad és a tavaszi enyhe szellő meg-lebben, Magyarország kiállítása a népek testvéries érintkezésének gyűlhelyévé fog válni.

Magyarország ezeréves története sok ellenséggel való küzdelmünkkel van tele; az ezer év végén sok barátot fog szerezni nekünk az ünnepi alkalom, hogy a külföld hazánk kulturális életképességéről a kiállításán saját szemével fog meggyőződést szerezhetni. De magunk is fognak belőle tanulni és azért bizvást elvárjuk, hogy a kiállítás nemesak diésőségünket fogja emelni a külföld előtt, de hasznos iskolája is lesz mindazon törekvő elemeknek, melyek Magyarország jövőjét a komoly munka és nemzeti haladás biztos sikerétől várják és reménylik.

CSARNOK.

A ki boldog volt.

Írta: Merk E.

7.

Fordította: Popper Dezső.

Hirtelen felpillantott Julia. Most már nem tudott némán eltávozni.

Közelebb lépett hozzá és gyenge, lassu hangon mondá:

— Oh, szegény kedves nagysádom. Bár találnék szavakat, melyekkel vigasztalhatnám kegyedet, elfogultságomat és barátságomat bár ki tudnám fejezni.

Szavai végeztével kezei után nyult, a mit azonban a fiatal asszony hevesen rántott vissza.

— Barátságot Öntől! — mondá hevesen, miközben kuszált haját arczáról elsimitotta és szikrázó szeméit rávetette. — Nem nevezte Ön magát az ő barátjának is? Az ő átkára! Az én átkamra.

— Igen, Ön! Ön rabolta el tőlem! — folytatá szenvedélyes reszkető ajakkal. — Miért került Ön utunkba? Miért szakította el Vilmosomat mellőlem? Ó nagyon jó ember volt — mit keresett volna Önnél? Higyje el, nem szorult volna ő az Ön ünnepélyére! Ő neki sokkal több volt idehaza, mint ünnepély — Ő boldog volt! De azt Ön nem tudta és nem is fogja akarni megérteni! Csupa dolyfösségből és az ő családi boldogságról gunyból késő éjjel kiesalta őt a sötét tóra! Inkább gondolt volna feleségére és gyermekére! Nem lett volna szabad neki olyan vakmerőnek lenni; jól tudta, hogy vakmerőségével egy szerető szívet zuzhat szét! De a bőven élő, folyton kiesapongó kedélyű barátok, kik sem feleségüket, sem pedig boldogságukat el nem veszíthetik, mert egyik sínes birtokukban, az életet csak egy ledér tréfának nézik. Azok nem szerettettek! Önért nem akadna szem, mely egy könyeseppet is ejtene! És Ön természetesen addig esufolódott és gunyolódott Vilmos szeretetén és hűségén, míg nem követte! A boldogtalan! Az Ön halotázása miatt nem hallhatták meg többi barátjai szegény férjem utolsó jajkiáltásait. Minden segítség nélkül, egyedül, elhagyták őt veszni! Oh!

Egy éles, elfuló sikoltással akadt meg a szó torkán, két kezét arczához szoritotta, míg egész testében remegett; kibomlott szép barna haja vállaira omolva úgy rezget, mint őszzel a nyárfalevél, ha a hűvös szél érinti. A vad természetű Rueda, ki különben fejét mindig büszkén tartja: némán és megtörve hallgatta ezen asszonyi dühösséget és felelet nélkül hagyta arczába vágni a keserű szemrehányásokat.

— Majd, hogy ha nyugodtabb lesz, nagyságos asszonyom — mondá végre gyengéden és sutogva — akkor talán könnyebben be fogja látni, hogy a kegyed által felém sujtott vádjai nem igazságosak és érdemtelenül lettem elítélve. Azon körülményeknél fogva, a mint én a kegyed életében mint romboló és nyugalomzavarónak vagyok elismerve, jobban fáj ez nekem, mintsem, hogy szavakban tudnám kifejezni, annál kevésbbé védeni magamat.

Az asszony ezen kifejezések daczára meg sem mozcizant és Rueda elhagyta a termet.

A mint az ósdi utczákon végighaladt, az emberek köszöntötték, az ismerősök mosolyogtak rá, mint máskor, akkor jutott eszébe, hogy ez az első elmúlt nap, mikor is ily egyhanguan, leverten nézhette a vasárnapi mozgalmat.

Azon törte a fejét, hogy hol találna olyan embert, a ki az ő jelenlegi hangulatához illene; az összes ismerősöket el hagyta maga előtt vonulni és nem talált egy lelket sem, kihez vonzalommal lett volna. De mégis akadt, egy fiatal, komoly

leánykát pillantott meg hirtelen, az egyedüli ártatlan női lényt, kit idáig ismert. A leány részvétlenül hallgatta meg őt, még ha akármilyen szomorú és lehangolt is volt. De az az előkelő, csendes otthon, melyhez a leány tartozott, csodálatosan nem volt teljesen elzárva a vad bűnös előtt, azért mégis csak a rendes látogatási időszakokban volt oda a bejutás megengedve.

(Folyt. köv.)

Az ezredéves kiállításról.

— A kiállítási sajtó-osztály értesítései. —

Történelmi kiállítás.

A kiállítás történelmi főcsoportjának épületei már teljesen készen állanak. A gót épület nagy lépcsőháza és a Nagy Lajos korabeli terem, a 14-ik század motívumai szerint van kifestve. A király szobái román stílusban készülnek, az Alpár Ignác által nagy műgonddal erre vonatkozó terveket Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter utolsó bécsi tartózkodása alkalmával Ő Felségének bemutatta és azok Ő Felségének legmagasabb hozzájárulását megnyerték. Az ehhez szükséges munkálatok megrendelése most van folyamatban. A szobrász munkák és a 12-ik század szellemében készülendő összes díszítőműveket Langer Ignác szobrászra bízták, ki a középkori csoport összes szobrász munkáit is remekül végezte. A jaáki apátsági templom természetnagyságu főbejárata is egészen be van fejezve.

A román csoportban levő kápolna festményei, melyek rendkívül gazdagon lesznek kidolgozva, a kápolnában elhelyezendő Árpád korabeli tárgyakhoz méltó keretül fognak szolgálni és a középkori díszítés szinonimáját fogják feltüntetni. A festészeti munkákat, a pécsi székesegyházban alkalmazott és az országban található 11. és 12. századból eredő legrégebb stílusú díszítési motívumok szerint Glazer János festőművész végezi.

A renaissance épület két mellék lépcsőházának festését Huszka József tanár adatai szerint, a 17. és 18-ik századból eredő magyar izlésű formákkal Götz Adolf festő szintén befejezte. A lépcsőházak a hozzá csatlakozó esarnokokkal igen gazdag képet mutatnak és váltakozó motívumok rendkívüli érdekes sorozatát tüntetik fel.

A kereskedelmi csoport.

A kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoport épülete e napokban készült el teljesen s ezzel az érdekes kiállítási részletben is kezdetüket veszik az installationalis munkálatok. A csoport retrospectív részéhez a hatósági levéltárak most szállítják be a csoport intéző bizottsága által kijelölt tárgyakat (okmányokat, képeket, mértékeket stb.). A rendezésnél egyik szempontul szolgál az, hogy mindegyik intézménynél mintegy szembe legyenek állíthatók a vonatkozó korábbi viszonyok. A csoport kiállításához nagyon értékes numismatikár és metronómiai tanulmányok fognak tartozni, melyek úgy mint a csoport bizottsága által tervezett monografiai munkák ki lesznek nyomtatva. Igen érdekes lesz a magyar iparvállalatok alapítóinak arckép-muzeuma is, melynek többnyire olajfestményü képei kevés kivétellel már mind beérkeztek.

Felolvasások a kiállításról.

Az ezredéves országos kiállítás sajtóosztálya a kiállításról és az ezredéves ünnepekről felolvasási anyagot állított össze, melyet több külföldön élő hazánkfiának abból a ezélből küldött meg, hogy ezek a beküldött anyag felhasználásával kiállításunkat a külföldön ismertessék s arra a közönség figyelmét már most hívják föl. Ilyen felolvasások ren-

dezését Amerikában élő több honfitársunk vette tervbe és pedig Clevelandban, Cintinában, Newyorkban és az Egyesült-államok majdnem valamennyi nevezetesebb nagy városában. A Keleten lakó honfitársaink is buzgólkodnak ilyen irányban, nevezetesen Bukarestben, Szófiában, és Konstantinápolyban.

Kiállítási plakátok.

A kiállítás remek kivételű külföldi plakátjai, német, angol és francia nyelven elkészültek és pár nap mulva már a világ minden részeiben utazákon, vasutakon, hajóállomásokon, szállodában és minden nyilvános és közforgalmu helyeken láthatók lesznek. A legelterjedtebb külföldi lapok is különösen Amerikában, mellékletként fogják közölni és a plakát oldalára nyomott ismertető adatok Magyarország mindenféle földrajzi, utazási, társadalmi egyéb viszonyairól informálni fogják a rólunk sok országban tájékozatlan közönséget. A külföldi konzulátusok napról-napra küldik jelentéseiket, melyek mind az ezredéves kiállítás és hazánk iránti rendkívüli érdeklődésről tesznek bizonyosságot, úgy hogy az eddig történt intézkedések szerint a kiállítás rendkívüli tömeges látogatása már most biztosítottnak látszik.

A Riforma rólunk.

A római Riforma bécsi levelezője, a ki a karácsonyi ünnepek alkalmával lerándult Budapestre, igen lelkes hangon ír a magyar fővárosról, mely maholnap messze túl tesz a régi osztrák fővárosra és amely a lefolyt tíz év alatt egész amerikai módon fejlődött és szépült; mely „a szabadság zászlaja alatt rettenetes versenytársa lett Bécsnek.” Az író párhuzamot von a két város közt, mely minden tekintetben Budapest javára üt ki. A kiállításról azt írja, hogy messze meghaladja a várakozásait és ami legjobban meglepte, annyira haladt, hogy a kifizűtt napra teljesen kész lesz. A cikk tüzetesebben ír a történelmi főcsoportról és azzal végzi, hogy még ismételtén vissza fog térni az ügyre, mely most legjobban foglalkoztatja az Olaszországgal annyira rokonszenvező magyar nemzetet.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1896. január 16-án

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.75	122.25
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	124.50	125.50	
„ koronajárdék 4%.	—	99.—	99.50
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.—	122.50
Egységes állam kötvény 4%.	100.25	100.75	
Tisza-szeg. 4%-os nyeres.-sors.	142.—	143.—	

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	394.—	394.50
Osztrák hitelbank részvény	—	358.75	359.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	112.—	113.—	

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogbank 4%-os sorsj.	126.50	128.—
3-os „	106.75	107.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.—	11.50
Osztrák „	18.50	19.—
Olasz „	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	7.40	7.80
Jó-szív „	3.—	3.30

Pénzszemek:

Cs. és kir. arany	—	5.67	5.74
20 márkás arany	—	11.89	11.93
20 frankos arany	—	9.61	9.64
10 Sovereigns	—	12.13	12.17

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, január 15.

Gabona-üzlet. Buzát ma jól kínáltak, a keresletnek egy nagy részét egy malom karolta fel s ezért jó volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 50 ezer métermázsa 2 és fél szilárdult áron, a tulnyomó részben raktáraruból, mely igen nagy mennyiségben volt a piacon.

Egyéb gabonaneműekben kevés forgalom változatlan árák mellett.

Eladások:

Buza: Tiszav.: 800 mm. 81 kg. 7.92 és fél ft. 100 mm. 81 kg. 7.22 és fél ft. 100 mm. 81 kg. 7.25 ft. 200 mm. 81 kg. 7.22 és fél ft. Zab. 6.07—6.35

Határidő-üzlet.

Az irányzat kevés forgalom mellett változatlan maradt.

Hivatalos felmondások nem történtek.

Zárlat 1 óra:

Buza szept.-októberre	1896	7.14—7.16
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.93—6.94
Rózs szeptem.-okt.-re	1896	
„ máj.-júniusra	1896	6.26—6.27
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	4.44—4.45
Zab márcz.-ápr.	1896	6.10—6.12
Repeze aug.-szept.	1896	10.60—10.70

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

Buza szept.-okt.-re	1896	
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.93—6.94
Rózs szept.-okt.-re	1896	
„ márcz.-ápr.-ra	1896	6.26—6.27
Zab márcz.-ápr.-ra	1896	6.10—6.11
Tengeri jul.-aug.-ra	1896	
„ máj.-június-ra	1896	4.43—4.44
Repeze aug.-szeptre	1896	10.70—10.80

Sertés piac.

Budapest, január 15.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klg. sulyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klg. sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klg. sulyban) 52 krtól 53 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 klg. sulyban) 48 krtól 49 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klg. sulyban) 45 krtól 46 krig. **II. Magyar szedett:** Nehéz (páronkint 280 krg. sulyban) 46 krtól 47 krig. Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 45 krtól 46 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. sulyban) 43 krtól 45 krig. Sertéslétszám: 1896. évi jan. hó 13. napján volt készletben, 32035 darab. 1896. évi január hó —14-dik napján felhajtott 147 db. 1896. jan. hó 14-ik napján elszállított 270 db. 1896. évi jan. hó 15-ik napjára maradt készletben 31912 db. A hizott sertés üzletirányzata lanya.

Szerkesztői posta.

K. Gy. Magyvárad. Fogadja benső köszönetünket. Levélben többet.

Egy helybeli. A pályaművekre feltétlenül odairandó az „eredeti” szó.

H. G. Hogy gondolja azt, hogy télen forró melegségi verseket közöljünk?

E. S. Szoboszló. Köszönjük.

B. S. Gáva. Kevés türelmet kérünk.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 90. sz. Páros bérlet 90. sz.

Ma, csütörtökön, 1896. január 16-án

A NŐK BARÁTJA.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta ifj. Dumas Sándor. Fordította Kürthy Emil. (Rendező Hevessy G.)

Holnap, pénteken, 1896. január 17-én páratlan bérletben:

Peleskei nótárius.

Bohózat 3 szakaszban.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1895. október hó 1-től. —

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
	délben 12 ó. — p.
	este 8 ó. 15 p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 8 ó. 05 p.
	reggel 5 ó. 15 p.
Csak Szatmárig	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé	este 8 ó. 05 p.
Miskolcz—Kassa felé	délután 4 ó. 02 p.
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	reggel 5 ó. 48 p.
	(m. á. v.-tól reggel 6 ó. 04 p.
H.-Büszörmény—Bő 1.	vásártérről " 3 ó. 57 p.
Sz.-Mihály felé	(m. á. v.-tól délután 4 ó. 10 p.
	vásártérről " 5 ó. — p.
Füzes-Abony felé	(m. á. v.-tól reggel 5 ó. 13 p.
	vásártérről " 5 ó. 18 p.
Óhat—Kőcs—Polgár felé	(m. á. v.-tól d. u. 4 ó. 12 p.
	vásártérről " 4 ó. 22 p.
Derecske-Nagy-Léta felé r. 8. ó. 35 p. és d. u. 4 ó. 17 p.	

Debreczenbe érkezik.

Budapest—Nagyvárad felől	délután 3 ó. 47 p.
	(gyorsvonat) este 7 ó. 09 p.
	éjjel 2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel 4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel 7 ó. 50 p.
	délután 12 ó. 18 p.
	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este 7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este 7 ó. 40 p.
	(vásártérről reggel 8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mihály—	(m. á. v.-hoz " 8 ó. 17 p.
H.-Büszörmény felől	(vásártérről este 8 ó. 35 p.
	(m. á. v.-hoz " 6 ó. 44 p.
F.-Abony felől vásártérről	délután 5 ó. 21 p.
	(m. á. v.-hoz " 5 ó. 30 p.
Óhat—Kőcs—Polgár felől vásártérről	reggel 7 ó. 50 p.
	(m. á. v.-hoz " 8 ó. — p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u. 3. ó. 18 p.	

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.

Kiadó és laptulajdonos:

"Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felölös szerkesztő: Konez Ákos.

NYILTTÉR.

Foulárd-selyemet 60 krtól

3 frt 35 krtól
kriz méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a leg-
újabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér
és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65
kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott
damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minő-
ségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t. a meg-
rendelt ár postabér és vámmentesen a ház-
hoz szállítva, mintákat postafordulával küld
Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító)
selyemgyára Zürichben. Svájcba ezimzett
levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg
ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pon-
tosan elintéztetnek. 32-50-1

Árverési hirdetés

Amint kir. közjegyző által közhírre
tétetik, hogy a néb Stein Imre b-ujvárosi
volt lakos hagyatékához tartozó, 791. 792.
793. 794. 795. 796. 797. 3175. 3176. 3177.
3178. 3179 számú 12 darab 100 forint név-
értékű debreczeni „István“ gőzmalom rész-
vény, mindegyik 6—6 darab szelvényvel,
Hajdumegye árvaszékének 10742/895 áu
számú végzése olytán darabonként, szükség-
setében együttesen folyó évi január hó
20. napján hétfőn d. n. 3 órakor hivatali iro-
damban (Kismester u. 1436.) tartandó nyil-
vános árverésen azonnali készpénz fizetés
mellett el fog adatni, mely árverésre a venni
szándékozók meghivatnak.

Debreczen, 1896. évi január hó 16.

Nánássy László

kir. közjegyző.

51-2-1

Szabó Lajos Fiai

czég

tudatja a n. é. közönséggel, hogy a
közélgő farsangra már raktárra
érkeztek a 1-39-13

legújabb

Farsangi divat-

czikkék:

színes selymek, luszterek, vilá-
gos szintű divatszövetek, legye-
zők, szalagok, keztyűk.

Eljegyzési kártyák

és minden alkalomra való
meghívók, elegáns kiállí-
tásban és olcsó áron

kaphatók:

a CSOKONAI
nyomdában.

A „BIKA“ szálloda

nagytermében

vasárnap január 19-én és hétfőn 20-án

csak két

szenzációs előadás

52-4-1

HOMES

Mdme. FEY

Davenport

kisasszony

világhírű művészek által rendezve.

Titokzatos, meg nem fejthető kísérletek a psy-
chologiai, anamnestikai gondolatátvitel, spiritizmus és
somniaambulizmus köréből.

Körszék 1 frt 50 kr, zártszék 1 frt, belépti-
jegy 40 kr, deákjegy 30 kr.

Jegyek előre válthatók László Albert könyvkeres-
kedésében, vasárnap délután a „Bika“-szálloda
portásánál.

Az előadás fél 8 órakor kezdődik.

Férfi-ruhákra

Peruvien,

Tricot, Doskin,

Brassói és gácsi

divatposztók

olcsó, szabott áron

kaphatók

Szabó Lajos fiai

czégnél,

Debreczen, Rózsatér. 1-39-12

Egyházi és egyleti zászlók

Sze. ed 1876. — Szekesfehérvár 1879. Kötünetve: Deés 1879. — Budapest 1885.
Magyarország legrégibb egyházi szerek és zászlók gyára.

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József főherceg és Klotild főhercegnéasszony 5 császári és királyi fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, váczi-utca 14-ik szám.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom élesen felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyait

a legjutányosabb áron, a lehető legszébb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHÁKAT,

Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.

Egyházi és társulati lobogók.

Tűzoltó, iskolagyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalgyleti és temetkezési egyleti zászlókat
Szent szobrokat, oszlopokat, ciborium és kelyheket, fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb.

Régi ruhák javítását, va amint kehelyek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltárgyertyatartók.
megezt-tözését vagy megaranyozását elválalom és olcsón készítem el.

Nagy választék arany-, ezüst és selyemhímzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.
Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

Műhímezés

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.